

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 23. september 2026

Sak 2026/510 - Gamvik Jeger- og Fiskerforening - org.nr. 971 408 189 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlem Joachim Amundsen Trana og varamedlem Sveinung Aas

Sakens bakgrunn

- (1) Norges Jeger- og Fiskerforbund (heretter «NJFF» eller «sentralleddet») søkte 29. august 2025 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024 for seg og 378 underledd, herunder Gamvik Jeger- og Fiskerforening (heretter «klager eller «underleddet»). Søknaden gjaldt et samlet søknadsbeløp på 23 884 308 kroner etter forenklet modell, hvorav 109 495 kroner utgjorde klagers søknadsbeløp.
- (2) Vedlagt søknaden var en redegjørelse fra sentralleddet for noen av kostnadene til enkelte av underleddene. I redegjørelsen var det blant annet vist til at klagers kostnader under utgiftspostene «Forpaktningsavgift» og «Provisjon Kortsalg» på henholdsvis 213 971 kroner og 182 775 kroner ikke var tatt ut fra søknaden, til tross for at Lotteritilsynet hadde tatt ut beløpene i disse utgiftspostene i søknaden for regnskapsåret 2023. Bakgrunnen for dette var at Lotteritilsynet hadde opplyst at tilsynet ville vurdere utgiftspostene nærmere denne søknadsrunden.
- (3) Lotteritilsynet fattet 16. desember 2025 vedtak om delvis innvilgelse av den samlede søknaden. Søknadsbeløpet ble redusert fra 23 884 308 kroner til 23 788 666 kroner, som følge av at enkelte underledd fikk sitt søknadsbeløp redusert eller avslått. Klagers søknadsbeløp ble redusert fra 109 495 kroner til 77 756 kroner, med den begrunnelse at kostnadene til salg av fiskekort og forpaktningsavgift betalt til Finnmarkseiendommen (FeFo) er knyttet til virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode. Lotteritilsynet viser til at FeFo er et statlig styrt organ, og at forpaktningsavtalen underleddet har med FeFo medfører at foreningen forvalter et oppdrag som etter lov er lagt til det offentlige. Subsidiært vurderer Lotteritilsynet at kostnadene som er knyttet til forpaktningsavtalen sikrer enkeltpersoner som kjøper fiskekort hos underleddet en privatøkonomisk fordel ved at de får ta med fangsten hjem til eget forbruk.
- (4) NJFF ba om utsatt klagefrist ved e-post 5. januar 2026, og fikk i e-post samme dag innvilget utsatt klagefrist til 20. januar 2026.
- (5) Sentralleddet påklaget vedtaket 19. januar 2026 på vegne av to underledd, herunder Gamvik Jeger- og Fiskerforening. Det vises til at FeFo ikke er et statlig styrt organ, men en grunneier som har overtatt alle grunnbokshjemlene for omtrent 95 prosent av grunnen i Finnmark. Rammene for driften av FeFo ligger i lov 17. juni 2005 nr. 85 om rettsforhold

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Vestre Strømkaiaen 13
5008 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark (finnmarksloven). Bakgrunnen for at det ble fastsatt i finnmarksloven at FeFos styremedlemmer skal velges av Finnmark Fylkesting og Sametinget, var å finne en god og akseptabel balanse mellom ivaretagelse av samiske og ikke-samiske interesser, og innebærer ikke at FeFo er et statlig styrt organ. FeFo skal forvalte grunn og naturressurser i samsvar med finnmarkslovens formål og øvrige bestemmelser. Det vises også til at det fremgår av finnmarkslovens forarbeider at FeFo er et selvstendig rettssubjekt, uavhengig av statsmyndighetene som heller ikke kan instruere eller styre virksomheten. FeFo er også selvfinansiert og mottar ingen tilskudd fra staten til driften. Når FeFo inngår forpaktningsavtaler med lokalforeninger, tilsvare det avtaler som inngås med grunneiere ellers i landet. Klager bestrider også at kjøp av jakt- og fiskekort ikke kan anses som fortjeneste eller en privatøkonomisk fordel.

- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen og sakens dokumenter med innstilling 4. mars 2026 til Lotterinemnda for behandling, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33. I innstillingen opprettholdt Lotteritilsynet vurderingen av at kostnadene til salg av fiskekort og forpaktningsavgift betalt til Finnmarkseiendommen (FeFo) er knyttet til virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode. Lotteritilsynet gikk imidlertid vekk fra det subsidiære avslagsgrunnlaget om at salg av fiskekort gir en privatøkonomisk fordel.
- (7) Klager sendte ved e-post 23. mars 2026 merknader til Lotteritilsynets innstilling. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Det rettslige grunnlaget

- (8) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften). Forskriften er nå opphevet, men var gjeldende for søknadsrunden 2025.
- (9) Ved søknad etter forenklet modell følger det av forskriften § 7 at søknadsgrunnlaget skal beregnes av totale driftskostnader etter avgrensninger og poster det skal gjøres fradrag for, jf. andre ledd og § 6.
- (10) Det følger av forskriften § 6 bokstav a at det ikke ytes kompensasjon for kostnader eller anskaffelser som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte delen av virksomheten eller er knyttet til virksomhet som kommer inn under § 3 tredje ledd.
- (11) Etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav d gis det ikke merverdiavgiftskompensasjon for virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f.
- (12) Lotterinemnda kan prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Etter forvaltningsloven § 34 siste ledd kan Lotterinemnda treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til Lotteritilsynet for helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (13) Gamvik Jeger- og Fiskerforenings klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2025 om delvis innvilget søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024.

- (14) Det følger av forskriften § 3 tredje ledd bokstav e og f at det ikke gis kompensasjon til virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode, og heller ikke til virksomhet hvor det offentlige kan påvirke eller legge føringer for virksomheten. Reglene er utformet for at ordningen ikke skal kompensere for merverdiavgiftskostnader til virksomhet som kommer offentlige oppgaver til gode.
- (15) Sentralleddet har i vedlegg til søknaden opplyst at underleddet har en forpaktningsavtale med FeFo. Klager selger fiskekort på vegne av FeFo og tar ansvaret for området i form av å rydde elvebredden, tilrettelegge for fisking, vedlikeholde buer og lavvoer, samt holde toaletter og søppelhåndtering i orden. Det er også opplyst at det betales lønn til vakter ved elvebredden og vakter ved pukkellaksfellene. Ifølge klagers resultatregnskap for 2024 utgjorde kostnadene knyttet til salg av fiskekort 182 775 kroner og forpaktningsavgiften til FeFo utgjorde 213 971 kroner.
- (16) Finnmarkseiendommen er i henhold til finnmarksloven § 6 et eget rettssubjekt med sete i Finnmark som skal forvalte grunn og naturressurser mv. som den eier i samsvar med lovens formål og reglene i loven for øvrig. Finnmarkslovens formål er å legge til rette for at grunn og naturressurser i Finnmark forvaltes på en balansert og økologisk bærekraftig måte til beste for innbyggerne i Finnmark og særlig som grunnlag for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv, jf. finnmarksloven § 1.
- (17) Lotterinemnda legger til grunn at selv om FeFo i henhold til finnmarkslovens forarbeider, Ot.prp. nr. 53 (2002-2003), i utgangspunktet ikke er et organ for stat eller kommune, har det offentlige kontroll og innflytelse over FeFos virksomhet. Det fremgår blant annet av finnmarksloven § 7 første ledd at FeFo ledes av et styre på seks personer. Etter § 7 andre ledd velger Finnmark fylkesting og Sametinget tre medlemmer med personlige varamedlemmer hver. Tilsyn med styrets virksomhet føres av en kontrollkomité med tre medlemmer, jf. § 16 første ledd. Finnmark fylkesting, Sametinget og Kongen oppnevner ett medlem hver, og medlemmet oppnevnt av staten er leder for komiteen. Etter § 16 andre ledd bokstav a skal kontrollkomiteen blant annet kontrollere at FeFos virksomhet drives i samsvar med finnmarksloven og annen lovgivning.
- (18) FeFo er i henhold til finnmarksloven § 21 første ledd forpliktet til å forvalte de fornybare ressursene på sin grunn i samsvar med lovens formål og innenfor de rammer som følger av viltressursloven, lakse- og innlandsfiskeloven og annen lovgivning. Det offentlige har gjennom måten FeFo er organisert på, kontroll og innflytelse over virksomheten, og forvaltningen av grunnen og naturressursene skal skje innenfor rammene av finnmarksloven. FeFos virksomhet med forvaltning av naturressurser i Finnmark, anses derfor i denne sammenheng som ivaretagelse av lovpålagte offentlige oppgaver.
- (19) FeFo kan «for inntil 10 år om gangen tildele lokale organisasjoner og sammenslutninger som har som formål å fremme allment jakt, fangst og fiske, særskilt rett til å forvalte utøvelsen av jakt, fangst og fiske på nærmere angitte områder av Finnmarkseiendommen grunn», jf. finnmarksloven § 26. Det følger av Ot.prp. nr. 53 (2002-2003) i merknader til § 26 at en organisasjon som tildeles rett til lokal forvaltning, må holde seg innenfor rammene i finnmarksloven og annen lovgivning, og at forvaltningen må utøves i samsvar med hovedprinsippene i § 21.
- (20) Klager har gjennom forpaktningsavtalen med FeFo blant annet overtatt ansvaret for å forvalte utøvelsen av fiske, som etter finnmarksloven § 21 i utgangspunktet er en oppgave lagt til FeFo. Det fremgår av FeFos hjemmeside at de fleste vassdragene leies ut til lokale

forpaktere. Enkelte vassdrag forvaltes av FeFo, med ansvar for kortsalg, oppsyn og drift av pukkellaksfelle. Klagers virksomhet knyttet til forpaktning og salg av fiskekort, må derfor anses å overlappe med oppgaver som FeFo har et lovpålagt ansvar for.

- (21) Lotterinemnda har etter dette kommet til at klagers virksomhet med forpaktning og salg av fiskekort ivaretar oppgaver som ved lov er lagt til det offentlige, og at virksomheten kommer offentlige oppgaver til gode, jf. forskriften § 3 tredje ledd bokstav f.

Konklusjon

- (22) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur